

Ondernemen met maatschappelijke waarde

Iris Broerse-van de Velde

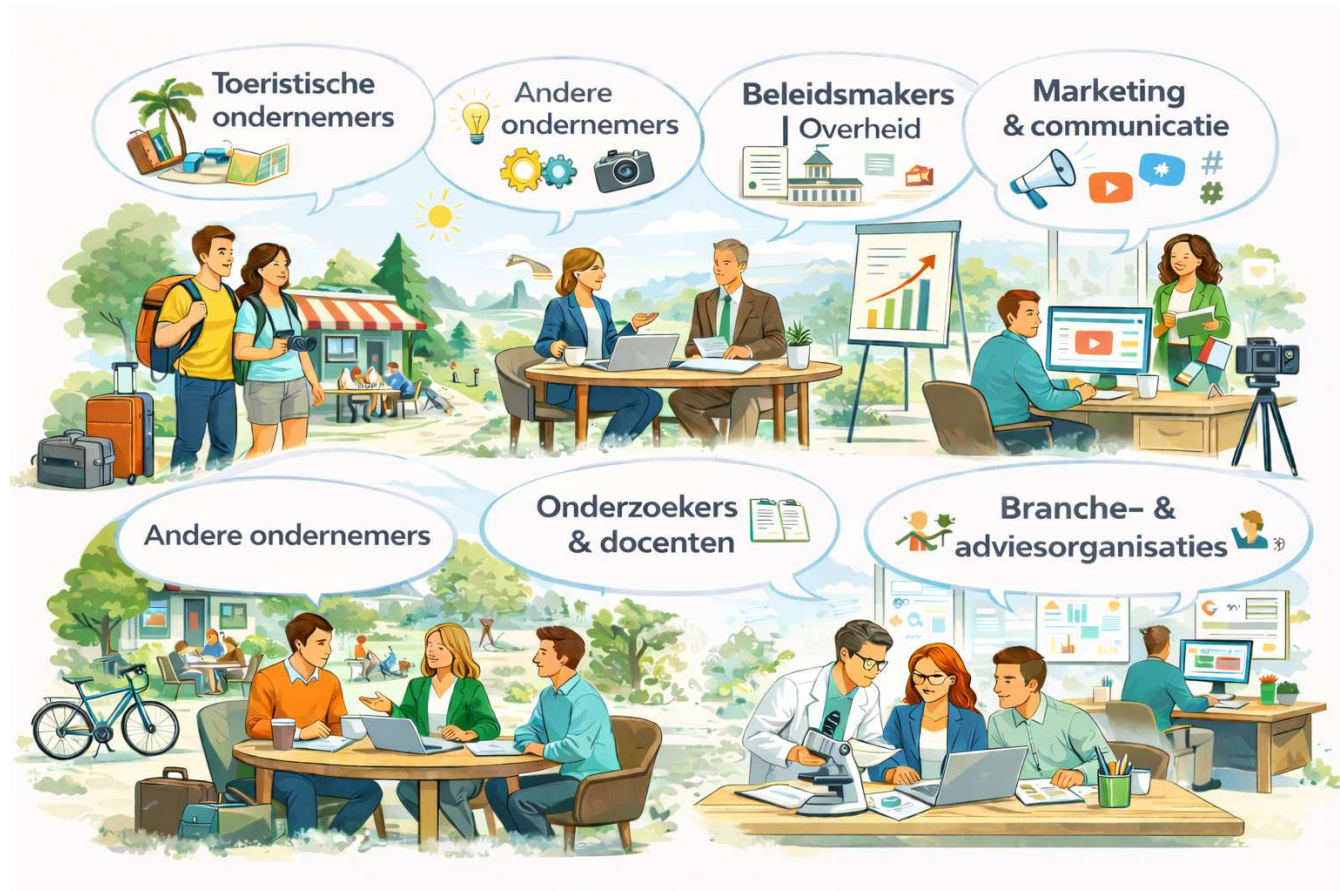
12-02-2026

UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Vanuit welke functie aanwezig?

Vrije tijd als onderdeel van gezondheid

Gezondheid gaat over leven, bewegen, ontmoeten, ontspannen en voelen dat je onderdeel bent van je omgeving.

Brede kijk op gezondheid

Positieve Gezondheid (Huber et al)

- WHO - Health in All Policies

Rol van de vrijetijdsector

Vrije tijd draagt bij aan welzijn, veerkracht en meedoen

- Health in All Policies
- Sandiford (2019)

Zeeland: aandacht voor gezondheid in alle sectoren

Chronische ziekten, leefstijlziekten en **personeelstekort** vragen om een brede blik op gezondheid

- IZA / GALA (NL)

Zeeland: vrije tijd als sociale infrastructuur

- Voor inwoners: plekken van ontmoeting en structuur
- Voor bezoekers: dragers van kwaliteit en authenticiteit
- Kenniscentrum Kusttoerisme

Vanuit wie je bent en wat je al doet

Als ondernemer/organisatie aansluiten bij gezondheid

- Design thinking / Positieve Gezondheid

Jullie plek bij voeding, beweging, sociale participatie of mentaal welzijn

Literatuuronderzoek

Bijdragen van het LTH domein aan gezondheid

Gezondheidsbevordering via (professionele) sportorganisaties

Het gebruik van "stoplicht-labels" in sportkantines hebben geleid tot een toename in de verkoop van gezonde opties zonder de omzet negatief te beïnvloeden (Westberg et al., 2021).

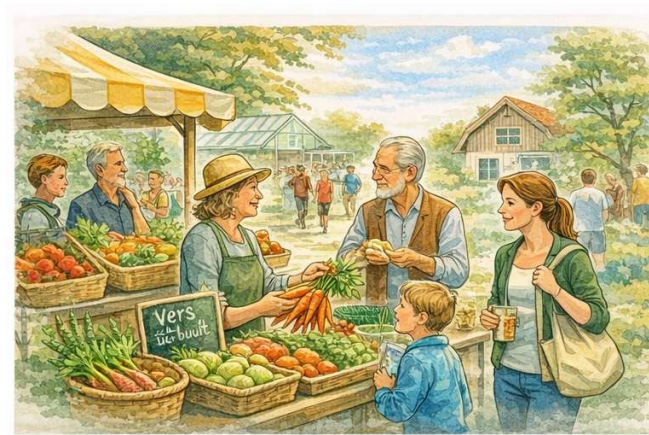
Literatuuronderzoek

Bijdragen van het LTH domein aan gezondheid

Lokale voedselnetwerken

Volkstuinen, boerenmarkten, pluktuinen:

- *geeft meer betrokkenheid en verbondenheid bij de lokale gemeenschap.*
- *hogere inname van groente/fruit.*
- *versheid en kwaliteit wegen zwaarder dan de prijs (O'Kane, 2016).*

Het contact met producenten wordt als plezierig ervaren en biedt een alternatief voor de ziellose ervaring in de supermarkt. Hogere waardering voor biologische en seizoensgebonden producten (O'Kane, 2016).

Literatuuronderzoek

Bijdragen van het LTH domein aan gezondheid

Het wegnemen van fysieke en financiële barrières in combinatie met moderne technologie

- *Parkrun: gratis hardloopevent biedt ruimte voor beweging, geeft steun vanuit de omgeving en zorgt voor sociale verbinding (Wiltshire et al., 2018).*
- *Digitale wandelapplicaties: wandelpunten met QR-code waar wandelaars op kunnen inchecken en bijhouden hoeveel calorieën zij verbruiken (Kanematsu et al., 2021).*

→ Voorbeeld lokaal: QR-fit Wemeldinge

- *Open data-recepten: initiatieven waar recepten voor gezonde voeding en traditionele lokale groenten worden gedeeld (Kanematsu et al., 2021).*
- *Voedingseducatie placemats om kinderen (en ouders) op een visuele manier te leren over een juiste voedingsbalans waarbij verschillende kleuren worden gebruikt voor verschillende voedingsstoffen (Kanematsu et al., 2021).*

Literatuuronderzoek

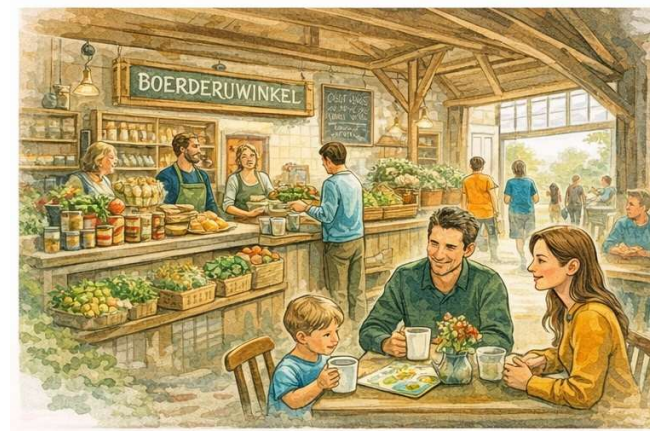
Bijdragen van het LTH domein aan gezondheid

‘Third places’: een plek naast thuis (first place) en werk (second place) waar mensen elkaar laagdrempelig ontmoeten.

Het gaat niet om een nieuwe plek, maar om hoe een bestaande plek wordt gebruikt. Plekken die eigenlijk een andere hoofdfunctie hebben, maar bewust zo worden ingericht dat mensen er óók kunnen ontmoeten, blijven hangen en zich onderdeel voelen van de omgeving (Sandiford, 2019).

Dit draagt bij aan sociale samenhang, meedoen en welzijn van inwoners, óók als je primair toeristen bedient.

→ Voorbeeld: boerderijwinkel met een koffiehoeke

Zeeuwse toeristische ondernemers over bijdragen aan een gezonde leefomgeving

<p>Begin samen</p> <p>“ Doe het niet alleen, maar betrek vanaf het begin zoveel mogelijk potentiële gehuikers en ga samen aan tafel. ”</p> 	<p>Lokale inwoners eerst</p> <p>“ I.p.v. zorgen dat mensen van buitenaf komen, zorgen voor de lokale bewolking. Alles wat we doen moet goed doen voor de ”</p>
<p>Klein beginnen mag</p> <p>“ Wat is het ergste wat er kan gebeuren? Dat er niemand komt. Maar dat overleef je ok wel. ”</p> 	<p>Gezondheid zonder het zo te noemen</p> <p>“ Gezondheid wordt niet centraal gesteld, het is geen strategische doelstelling van ons, maar meer een bijvangst. ”</p>

Verkennde gesprekken
gestart in oktober 2025

Data tot nu toe: 10 gesprekken
Nog gepland: 15 gesprekken

Zeeuwse toeristische ondernemers over bijdragen aan een gezonde leefomgeving

Veranderen door te laten zien

“ We proberen de *mindset* anders te krijgen door het te laten zien en te inspireren in plaats van het hard te roepen. ”

Over vertrouwen & regels

“ Het lijkt alsof regels gemaskt zijn vanuit wantrouwen. *Warvorniet samenwerken vanuit vertrouwen?* ”

Ontdek je eigen kracht

“ Kijk naar jezelf: waar ben je goed in, wat vind je leuk, waar draag je aan bij? ”

Ga het gesprek aan met de inwoners,

“ zij sijn de *ambassadeurs* van de regio. Als zij teweden sijn dan dragen zij dit uit, en heeft dat zjn verslag op de be bezzeker. ”

Verkennde gesprekken
gestart in oktober 2025

Data tot nu toe: 10 gesprekken
Nog gepland: 15 gesprekken

Zeeland: vrije tijd als sociale infrastructuur

- Voor inwoners: plekken van ontmoeting en structuur
- Voor bezoekers: dragers van kwaliteit en authenticiteit
- Kenniscentrum Kusttoerisme

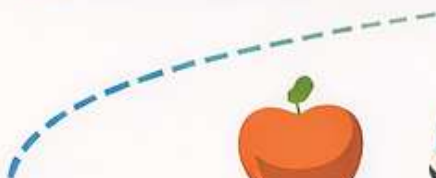
● IZA / GALA (NL)

Vanuit wie je bent en wat je al doet

Als ondernemer/organisatie aansluiten bij gezondheid

- Design thinking / Positieve Gezondheid

Jullie plek bij voeding, beweging, sociale participatie of mentaal welzijn

Positieve Gezondheid (IPH), WHO - Health in All Policies, IZA / GALA (NL), Kenniscentrum Kusttoerisme, Sandiford (2019)

1. Thema kiezen

2. Kanskaarten bespreken

3. Mini-canvas invullen

4. Clusteren en stemmen

5. Wat neem je mee?

7 tafels met aan iedere tafel 4 personen.

Zorg dat er minimaal 3 verschillende kleuren aan tafel zitten.

Zo ontstaat er ruimte voor praktijk, beleid én verbeelding.

 Toeristische ondernemers + Andere ondernemers

 Beleidsmakers + Overheid + Brancheorganisatie

 Onderzoekers + Docenten

 Marketing + Advies + Proces

Indeling

---

1. Thema kiezen

2. Kanskaarten bespreken

3. Mini-canvas invullen

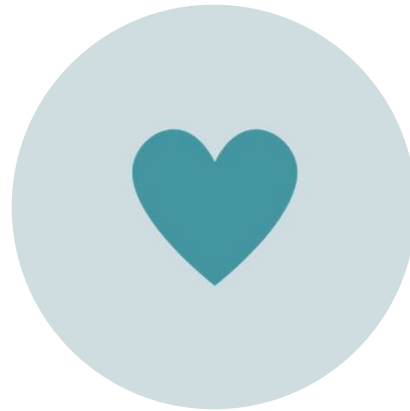

4. Clusteren en stemmen

5. Wat neem je mee?

Wil je verder praten?
Ik kom graag in contact!

Iris Broerse-van de velde
i.vd.velde@hz.nl

Bedankt
